

PERBÁLI

Hírmondó

2018. OKTÓBER

PERBÁL KÖZSÉG KÉTHAVONTA MEGJELENŐ INGYENES LAPJA

„ITTHON VAGY PERBÁLON”

HÁZI PÁLINKA ÉS SÜTEMÉNY MUSTRA

KIADJA

Perbál Község Önkormányzata
Perbál Fő u. 6.
Telefon: 26 370 350

FELELŐS KIADÓ

Varga László
Perbál Község Polgármestere

FELELŐS SZERKESZTŐ

Tóth Anna
TÖRDELÉS, NYOMDAI ELŐKÉSZÍTÉS
Végh Anna

NYOMDA

Korrekt Nyomda
HÍRDETÉS FELVÉTEL
szerkesztoseg@perbal.hu
Telefon: 30 320 6949

A PERBÁLI HÍRMONDÓ
MEGJELENIK KÉTHAVONTA
800 PÉLDÁNYBAN,
INGYENESEN.

Október 23.

NEMZETI ÜNNEPÜNK!
Iskolai és községi megemlékezés:
október 19-én, pénteken 16.30 órakor
Koszorúzás a Hősök terén

Ünnepi beszédet mond:
Dr. Major Miklós
a Budakeszi Járási Hivatal
vezetője

Majd Ünnepi megemlékezés
a Községi Házban a Kis-forrás
Német Nemzetiségi Általános Iskola
8. osztályos tanulóinak műsorával.
SZERETETTEL VÁRUNK MINDENKIT!

FEJLESZTÉSEK - Pénzügyi Háttér Biztosítása

A képviselő-testület szeptemberi ülésén úgy döntött, hogy folyószámla hitelkeretet nyit 50 millió Forintos kerettel.

Jelenleg több beruházás is fut a településen, több pályázatunk elbírálásra vár, illetve a testület számít újabb pályázatok kiírására - ezek mindegyikéhez önrész szükséges. Az önrészt főként a befolyt adóbevételekből tudja fedezni az önkormányzat, mely adóbevételek közül az iparüzési adó a tervezettnél – az előző éveknél alacsonyabb összegben teljesült. Erre sajnos az önkormányzatnak semmi befolyása nincs, - ez leginkább néhány nagy adózó cég eredményességén, üzleti stratégiáján múlik. Perbál adóbevételei egyébként viszonylag jónak mondhatók, ezért is kell nagyobb mértékű önerőt fizetnünk egy-egy pályázathoz.

Varga László polgármester a hitelkeret megnyitása kapcsán, a döntés háttéréhez elmondta: *az Európai Unió pályázatok csökkennek, ezért minden lehetséges és értelmes pályázaton most kell indulni, kihasználva a még adódó lehetőségeket.*

Az EU-s pályázatok amúgy hátrányosan különböztették meg Pest megyét, ezért a Kormány két éve egy 80 Mrd forintos pályázati keretet – ún. Megyei Kompenzációs keretet – különített el. Ezen keretből hosszas előkészítések után a jelen időszakban sorra jelennek meg a pályázati lehetőségek. Mivel ezek egyszeri és megismételhetetlen lehetőségek, ezért a Perbál számára fontos és hasznos kiírásokon igyekezzünk eredményesen indulni. A harmadik tényező, amely miatt a tervezettnél több önrőre van, lesz szükség ebben az időszakban, az a tény, hogy „elszabadultak” az építőipari árak. Ennek okairól sokan, sokszor értekeztek mostanában, de ezt mindenki tapasztalhatja is, aki bármilyen építőipari tevékenységhez keres vállalkozókat. Sajnos ma már nem ritka, hogy a néhány évvel ezelőtti árak dupláját is alkalmazzák bizonyos szegmensekben.

A fentebb említett tényeket összegezve azt lehet megállapítani, hogy településünkön, környezetünkben még talán sosem volt ekkora lehetőség fejlesztésekre, de valószínűleg a későbbiekben sem lesznek már ekkora lehetőségek – ezért érdemes most kihasználni azokat, akár külső források, hitelek segítségével is! Középtávon ugyanis az önkormányzat bevételei biztosítják a fedezetet.

Polgármester Úr mindehhez hozzátette: *az önkormányzat természetesen keresi a lehetőséget a saját bevételek generálására – például ingatlan értékesítésekkel, illetve a település ipari parkjának fejlesztése is közvetetten az iparüzési adó növekedését teszi lehetővé.*

BORBÁS TAMÁS MEZŐÖR
06 30 206 5135

TÓTH BÉLA KÖRZETI MEGBÍZOTT
06 30 206 5135

Bursa Hungarica pályázat

November 6-ig nyújtható be az „A” illetve „B” típusú 2019. évi Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíjpályázat. Az Emberi Erőforrás Támogatáskezelő által kiírt pályázat beadásához a Bursa Hungarica Elektronikus Pályázatkezelési és Együttműködési Rendszerében (EPER-Bursa rendszer) pályázói regisztráció szükséges. A pályázat részletes kiírása a perbal.hu-n olvasható.

Megkezdődik a közvilágítás korszerűsítése

A képviselő-testület még áprilisi ülésén döntött arról, hogy pályázatot ír ki a közvilágítás korszerűsítésére. A pályázat lezajlott, a nyertessel a nyár elején alá lett írva a fejlesztést célzó szerződés. Azóta megtörtént a tervezés, az engedélyezés, illetve az előkészítés; a következő hónapokban pedig elkezdődik a település közvilágításának korszerűsítése. Ennek keretében a hagyományos világítótestek LED-es világítótestekre lesznek cserélve. Kisebb mértékben növekedni is fog a világítótestek száma, illetve a tervezett kisperbáli gyalogátkelő környezetében kiemelt közvilágítás valósul meg.

Év végén átalakul a Perbálért Közalapítvány

Várhatóan decemberben átalakul a közalapítvány: megújul az elnökség, a tagság, valamint új könyvelője is lesz a szervezetnek, hogy aztán a jövő évtől új lendülettel, kibővített támogatási célokkal működhesen tovább. A tervek szerint az alapítvány a továbbiakban a Mézeskalács Óvoda támogatására is tud fogadni felajánlásokat; ennek biztosítékaként több tagot is fog delegálni az intézmény a kuratóriumba.

Új üzlet nyílik a szolgáltatóházban

Önkormányzatunk pályázatot írt ki a tulajdonában lévő Dózsa utca 17. szám alatt található szolgáltatóház egyik helyiségére (volt péküzlet). A pályázat szeptember végén sikeresen zárult, így hamarosan új péküzlet nyílik a régi helyén.

Megújult a temető környéke

Szeptemberben elkészült a temető környékének térburkolása, valamint a kerítése egy részének felújítása. Mivel a parkoló rendezetté vált, egy új parkolási rend alakult ki, melyet a térkövek berakásai jeleznek, s később táblák is kihelyezésre kerülnek. Az új szabályok értelmében gépkocsival a parkoló közpő behajtóján kell behajtani és a két kisebb, szélső kihajtón kell kihajtani. Az önkormányzat tervei között szerepel a temető, a ravatalozó további megújítása is.

Tájékoztató kéményseprőipari szolgáltatásról

Tájékoztatjuk a lakosságot, hogy 2018. január elsejétől a családi házban (egylakásos ingatlanban) élők közösen egyeztetett időpontra kérhetik a kéményseprést, illetve az ellenőrzési munkákat. A szolgáltatás igénylése az élet- és vagyonbiztonság érdekében javasolt.

FIGYELEM!

Az ingyenes kéményseprőipari sormunka igénylése időpontfoglalással történik, amelyre interneten, telefonon vagy személyesen van lehetőség.

FONTOS TUDNIVALÓK

A gyors és egyszerű ügyintézés érdekében korszerű internetes felületen is lehet időpontot foglalni kéményseprésre!

- Interneten: <http://kemenysepres.katasztrofavedelem.hu/ugyfelszolgalat/linken>.
- E-mailben: levelét a kemenysepro.ugyfelszolgalat@katved.gov.hu címre küldve.
- Telefonos ügyfélszolgálaton keresztül: a 1818-as hívószám

tárcsázása után a 9-es, majd az 1-es nyomógombot megnyomva, a jelentkező ügyintézőnél.

- Személyesen: ügyfélfogadási időben várja a Pest megyei ellátási csoport, Törökbalinton a Raktárvárosi út 1. szám alatt. Ezeket a felületeket az egylakásos ingatlan (zömmel családi házak) tulajdonosa egyeztetett időpontot az ingyenes kéményseprői sormunka elvégzésére.

A kéményseprőipari szolgáltatás a megyei katasztrófavédelmi igazgatóságokon és a katasztrófavédelmi kirendeltségen keresztül nem intézhető! Kérjük, megkereséseiket kizárólag a fenti elérhetőségeken tegyék meg!

Tűzgyújtással kapcsolatos tudnivalók

Magyarországon széles körben elterjedt a kerti hulladékok és az avar égetése. Kevesen tudják, hogy ez a tevékenység mennyire káros a környezetre és az emberi egészségre. Egy átlagos kerti tűz, melyben vegyesen égetünk avart, fűnyesedéket és gallyakat, jelentős légszennyezést okoz. A nagy szennyezést elsősorban az váltja ki, hogy alacsony a tűz hőmérséklete, illetve nedves az égetett anyag, így aminek égni kellene, az csak részlegesen ég el és szén-dioxid helyett mérgező szén-monoxid keletkezik illetve egy sor egyéb mérgező anyag. Emellett nagy mennyiségben kerül a levegőbe PM10 (10 mikrométernél kisebb levegőben lebegő részecskék halmaza) mérettartományú részecske, ami olyan kicsi, hogy tüdőnk tisztító mechanizmusa nem tudja kiszűrni, és hordozóként számos mérget és káros anyagot juttathat a szervezetünkbe.

Perbálon is önkormányzati rendelet szabályozza az avarégetést: például december 1-től február 28-ig, valamint június 1-től augusztus 31-ig a kerti hulladék nyílttéri égetése szigorúan TILOS. (A teljes rendelet itt olvasható: http://perbal.hu/wp-content/files_mf/1412596804-2009.18.htm)

A házakban sem szabad kályháinkban akármivel fűteni! A 306/2010-es, levegő védelméről szóló kormányrendelet tiltja a hulladék égetését. Csak kezeletlen fa és szén égethető el a kályhákban. Minden egyéb eltűzése tilos és ártalmas. Félmillió forint bírságot is kiszabhat miatta a járási hivatal, a bíróság pedig a Btk. alapján akár 5 év letöltendő szabadságvesztésre ítéli az elkövetőt. A Btk 248. paragrafus szerint büntethető az, aki a hulladékgazdálkodás rendjét megsértve bűncselekményt követ el, ezért a helyszínre kihívott rendőr bemehet a lakásba, és jegyzőkönyvet vehet fel. Mindezen túl, a gumi és műanyag hulladék, illetve festékekkel kezelt fa kályhákban, kazánokban való égetése rendkívül balesetveszélyes, mert a kémények belső falára lerakódó kátrány begyulladhat, s akár az ingatlan leégéséhez is vezethet. A kémények megtisztítása az ilyen szennyezésektől ráadásul nem is lehetséges a hagyományos módszerekkel. Vigyázzunk levegőnk tisztaságára, vagyontárgyaink biztonságára!

Zöldhulladék szállítás

A zöldhulladékot a Depónia Kft elszállítja; ennek következő időpontja: **november 13.**

Az elszállítás feltétele: zöldhulladékos matrica elhelyezése az áttetsző zsákra vagy a kötegre, illetve Depónia feliratú zöldhulladékos zsák kihelyezése. Az ingatlanukon keletkező zöldhulladékot összekötözve (70 cm hosszú 50 cm átmérőjű kötegek) vagy zsákba csomagolva (max. 110 literes) a közlekedési út mellé kell kihelyezni úgy, hogy az sem a gyalogos, sem pedig a jármű forgalmat ne zavarja. Nem kerül elszállításra a kommunális jellegű hulladék, egyéb hulladék, ami a lomtalanítás keretében kerül elszállításra, valamint a veszélyes hulladék.

A SZEPTEMBERI HATÁROZATOK KÖZÜL

Perbál Község Önkormányzat képviselő-testületének 190/2018.(IX. 24.) számú határozata a Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíjrendszerhez 2019. évi pályázatához való csatlakozásról

Perbál Község Önkormányzatának Képviselő-testülete a Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíjrendszer 2019. évi pályázatához csatlakozik, az on-line adatbázist használva. A képviselő-testület felkéri a polgármestert, hogy a mellékelt csatlakozási nyilatkozat aláírásáról és visszaküldéséről gondoskodjon.

Perbál Község Önkormányzat Képviselő-testületének 195/2018.(IX. 24.) számú határozata a Perbál, Hunyadi u. 22. (450 hrsz.) önkormányzati ingatlan értékesítésére vonatkozó pályázati eljárás elindításáról

Perbál Község Önkormányzatának Képviselő-testülete úgy döntött, hogy a Perbál, Hunyadi u. 22. számú (450 hrsz.)

önkormányzati ingatlan értékesítésére vonatkozóan a melléklet szerinti tartalommal pályázatot hirdet.

Perbál Község Önkormányzat Képviselő-testületének 205/2018.(IX. 24.) számú határozata folyószámla hitelkeret nyitásáról döntött

Perbál Község Önkormányzatának Képviselő-testülete 50.000.000,-Ft összegű folyószámlahitel felvételéről határoz 2018. október 1-től 2018. december 31-i lejáratral a B3 Takarékszövetkezet (8444. Szentgál, Fő u. 30.) jelen határozat 1. számú mellékletét képező ajánlata szerinti feltételekkel.

A képviselő-testület felhatalmazza a polgármestert, hogy a B3 Takarékszövetkezettel (8444. Szentgál, Fő u. 30.) a jelen határozat 2. számú mellékletében szereplő szerződés-tervezet alapján a folyószámlahitel szerződést aláírja.

ÓVODAI HÍREK

SZÜRET AZ ÓVODÁBAN

*„Szüretnek, énekelnek,
Lattát-e más ennél szebbet?
Dió, rigó magyará,
mivoltat teli kiskancsó!”*

TAKÁTS GYULA: SZÜRETI VERS

A szüret mindig is fontos esemény volt a régi emberek életében, és ez nincs másképp napjainkban sem. Az óvoda ilyenkor mindig a szüreti daloktól, mondókáktól és mulatságoktól hangos. Hagományainkhoz híven a legnagyobb gyermekek, idén a Margaréta csoportosok készültek szüreti dalos játékokkal, táncos bemutatóval az óvoda aprajának és nagyjának. A mulatságot persze mindig közös munka előzi meg: szerdán és csütörtökön az óvoda csoportjai együtt darálták, préselték a szülők által adományozott szőlőt, amit ezúton is

köszönünk nekik.

A nagy munkában mindenki megmutatta erejét, kitartását, a végén pedig megköszönhatta a végeredményt, az isteni mustot. Pénteken a nagycsoportosok örvendeztették meg műsorukkal a mélyen tisztelt gyermeki nagyerdeműt, majd a *Kölyökidő Alapítvány* által szervezett népi táncszínházban mulattak a gyerekek. A mulatság fergetegesen sikerült és a napsütéses, jó idő csak tovább emelte az ünneplés hangulatát.

Örülünk, hogy a gyermekek évről évre megtapasztalhatják a szüreti munka és mulatság örömteli pillanatait. Szívből köszönjük a szülőknek a felajánlott szőlőt, a darálót és a prést! Az átélte élmények azóta is megjelennek a gyermekek mindennapjaiban.

Szendy-Jóó Petra óvónő

Elindult a Boldogságóra program az óvodában

A *Jobb Veled a Világ - Boldogságóra Program* pályázatán sikeresen elnyertük a *Boldog Óvoda* címet. Az ehhez tartozó oklevelet ünnepélyes keretek között október 1-jén az Erkel Színházban vehettük át. A cím elnyeréséhez vállaltuk, hogy az óvoda pedagógiai programjában és munkatervében a *Boldogságóra projektet* betervezzük.

Szeptemberben a Süni csoportban - a nevelőtestület és a szülők beegyezésével - elkezdtünk a boldogság témakörével foglalkozni, ennek kapcsán beszélgetni. Arra törekszünk, hogy a boldogságórák élménygazdag játékaival kivirágoztassák a derűt, boldogságot. Célunk, hogy a gyermekek gondolkodásmódját a pozitív gondolkodás irányába fordítsuk.

Gyermekeink így innovatív módon, az élménypedagógia segítségével megtapasztalják milyen jó boldognak lenni és így optimista, magabiztos, kitartó óvodásokká válhatnak.

Homonnai Ildikó óvodavezető

Köszönjük a támogatást!

Óvodánkban már hagyománnyá vált, hogy május elején Családi napot szervezünk az óvoda, az óvodás gyermekek javára. Az idei jótékonyági nap is nagyon jól sikerült. Egyrészt egy kellemes délelőttöt tölthettünk el együtt, ahol jól érezték magukat gyermekek, szülők egyaránt, másrészt szép bevétellel gazdagítottuk az óvodát.

Az idén, nagy örömeinkre mozgásfejlesztő játékokat vásároltunk a gyerekeknek, a HOR Zrt-től. Többfunkciós mászó készletet, mászó hálót, egyensúlyozó sétáló pályát, érzékelő készletet, még ugráló labdára is jutott. Ezekkel a tornaszerekkel nem csak nagy örömet szereztünk a gyermekeknek, de nagyban hozzájárulunk a gyermekek harmonikus, összerendezett mozgásának fejlesztéséhez is. A fennmaradó összeggel a kirándulások költségeit támogatjuk. Szeretnénk köszönetet mondani a szülőknek és minden kedves vendégünknek, hogy idén is támogatták az óvodát. Köszönjük a jó programokat a résztvevőknek, a szervezőknek, az SzMK tagoknak, a Nyugdíjas klubnak, (és az óvó néniknek, dadus néniknek), a program lebonyolításában nyújtott önzetlen segítségüket.

Lévai Antalné óvónő

ISKOLAI HÍREK

DIÁKCSERE PROGRAM

Szeptember 8-án érkezett a 7-8. osztályos tanulókból álló tizenegy fős német diákcsoport kísérő tanáraikkal, *Tanja Lauberrel* és *Jens Freitaggal* Perbálra. A diákcsoport keretein belül ismét egy hetet töltöttek nálunk. A változatos programok lehetővé tették, hogy a település környékét, illetve Budapest látványosságait is felfedezhessék vendégeink. Az iskolához késő este érkeztek meg, ahol diákjaink már az utca elején izgatottan várták a busz megjelenését, hogy integetve kísérjék diákcserés barátaikat a fogadás helyszínére. Régi barátként, örömmel üdvözölték egymást a gyerekek, majd *Kincsesné Kuthy Etelka* rövid köszöntőjét követően hazavitték a családok a német diákokat.

A vasárnap délelőttöt mindenki a vendéglátó családok körében töltötte. Délután az iskola ebédlőjében a szülők által elkészített közös vacsora alkalmával *Bors Andrea* intézményvezető köszöntötte a vendégeket és vendéglátóikat. A partneriskola nevében *Jens Freitag*, a *Burgwaldschule* tanára, a diákcsoport kapcsolat németországi felelőse üdvözölte a jelenlévőket, és továbbította *Helmut Klein*, a *Burgwaldschule* iskola igazgatójának üdvözlését. A vacsorát követően a beszélgetések során felelevenítésre kerültek a közös élmények, amelyre a diákok és a kollégák is szívesen emlékeztek vissza.

Hétfőn délelőtt a Sziklakórházba látogattunk el, majd ezt követően az Elevenparkban tombolhatták ki magukat a gyerekek. Kedden és szerdán délelőtt a német diákok betekintést nyerhettek az iskolai tanórákba, foglalkozásokba, ahol aktív szereplőivé is válhattak azoknak. A német és magyar gyerekek közös órákon is részt vettek, amit örömmel fogadtak. Kedden délután Zsámbékra látogattunk el. A *Kis-Tamás család* fogadott bennünket az otthonában süteménnyel, gyümölcsökkel, ahol a gyerekek (és a felnőttek is) tűzzománc ékszereket, medálokat készíthettek. Ezután megtekintettük a Romtemplomot, majd bowlingozni mentünk. A szerda délutánt szabadprogrammal töltötte mindenki: néhányan libegőztek, mások fürdőbe mentek, és voltak, akik az éjszakai kivilágított Budapestet tekintették meg.

Csütörtökön Budapestre utaztunk, ahol egy sétahajós kirándulás alkalmával megtekinthették és megörökíthették vendégeink Budapest látványosságait. A nap további részében a *Camponában* lévő *Tropicariumba* látogattunk el. Pénteken délelőtt faluportyán, majd sorváltó versenyen vettek részt a magyar és német diákcserés tanulók, este a hazautra való felkészülést követően egy közös búcsúvacsorára gyűltünk össze az iskola ebédlőjében. Az intézményvezető, *Bors Andrea* elköszönt a vendégektől és köszönetét fejezte ki a partneriskola tanárainak és a diákcsoport program támogatóinak. *Tanja Lauber*, a *Burgwaldschule* vezetője röviden összefoglalta és felelevenítette a hét eseményeit, majd köszönetet mondott a vendéglátó családoknak és az iskola dolgozóinak. Elköszönt tőlünk *Jens Freitag* tanár úr és köszönetet mondott az emlékeztető programokért. A német gyerekek szabadon választott, saját programsorozattal köszönték meg a vendéglátást, a sok élményt, amelyben részük lehetett, a perbáli gyerekek pedig citera és gitárszóval búcsúztak.

Szombaton indultak haza a partneriskola diákjai, élményekkel gazdagon. Egy összetartó, lelkes csapat formálódott a két év alatt, amely a barátságokon túl a német nyelvi kommunikációs készségek fejlődését is magával hozta. A német és magyar gyerekeknek egyaránt felelhetetlennek bizonyult a 2017/2018-as diákcsoport, amit mi pedagógusok is kimondottan sikeresnek tekintünk. Hisszük, hogy a *Diákcsoport program* által erősödik németországi partnerkapcsolatunk, s nemcsak erősödik, hanem - s ez egyben célunk is - az ifjúságban tovább is él.

Köszönjük *Perbál Község Önkormányzatának*, hogy támogatásukkal hozzájárultak rendezvényünk megvalósításához és sikeréhez! Köszönjük a község *Német Nemzetiségi Önkormányzatának*, hogy jelentős anyagi hozzájárulásával segítette a cserediákot! Köszönjük a *Diákcsoport programban* résztvevő szülők munkáját, segítségét is! Köszönjük *Szabó László* szülőnek és a *Kis-Tamás család* program-felajánlását. Köszönjük iskolánk pedagógusainak és minden dolgozónknak, különösen nyelvtanárainknak a Diákcsoport program előkészítésében és lebonyolításában nyújtott segítséget! Köszönjük a *Konyha dolgozóinak* a sok finom ételt és az alkalmazkodást a megszokott reggelizési és ebédelési rendtől eltérő, rendhagyó időbeosztáshoz! Köszönetünket szeretnénk kifejezni a partnerközségünk támogatásáért,

amely nélkül a diákcsoport nem jöhetne létre: a frankenbergi *Burgwaldschule* igazgatójának, *Helmut Klein* úrnak, az iskola tanárának, *Jens Freitag* tanár úrnak, és *Tanja Laubernek*, az iskola vezetőségi tagjának, akik elkísérték a gyereket, *Burgwald község polgármesterének*, *Lothar Koch* úrnak, valamint a burgwaldi partneregyesület elnökének, *Adam Daume* úrnak, és volt elnökének, *Lorenz Payer* úrnak.

Elek Mónika, Kincsesné Kuthy Etelka

Elkezdődött az új tanév

Nagy izgalommal várták a gyerekek a tanévnyitó ünnepséget, különösen a legkisebbek, az első osztályosok. Két első osztályos tanuló verse után az 5. osztályosok köszöntő műsora; egy vers és egy német nyelvű „rap” következett, majd Czákó Péter osztálytanító és Bodor-Reisner Zsuzsanna napközis tanító vezetésével jelképesen átlépték elsőseink az iskolánk kapuját. Az ötödikes tanulók ünnepélyes keretek között átadták a Német Nemzetiségi Önkormányzat és a Szülői Szervezet ajándékait: a „Schultüte”-t és az iskolai egyenpólót. A köszöntő műsor után következett a tanévnyitó ünnepi beszéd. Befejezésül a Fürkész Tábor résztvevői köszöntötték dalukkal az új tanévet. Bors Andrea iskolaigazgató tanévnyitó beszéde teljes terjedelmében az iskola honlapján itt olvasható: <http://iskolaperbal.hu/bejegyzes/beszamolok/bors-andrea-intezmenyvezeto-tanevnyitou-unnepi-beszede-2018-2019-tanev>

A KÖZÖSSÉGI HÁZ HÍREI

tökfaragás
a plébánián

A helyszínen a faragáshoz tök vásárolható. A felnőtteket forrált borral, a gyerekeket forró teával és melegszendvicsel várjuk.
Ha elkészültek a töklámpások, elmegyünk egy zselalámpás túrára.
Ha tudsz, hozz egy kis kóstolót a kedvenc tökök sültidből!
Hozzájárulás családonként: 500,- Ft.

október 27. 17.00

Perbáli Községi Ház ALLANDÓ PROGRAMOK

HÉTFŐ
DELELŐTT ISKOLAI TORNAÓRAK
13.00 MALTAI FOGADÓÓRA
17.30 GYÓGYTORNA ÉS
18.30 NŐI TORNA BERNÁTH ERZSÓKNÁL
(BERNÁTH ERZSÉBET: 301601-22-99)

KEDD
DELELŐTT ISKOLAI TORNAÓRAK
14.00 CSIPKEDELUTAN A KISTEREMBEN
(SEBESTYÉNNÉ TANKOVITS ANITA: 301205-62-77)
15.00 SENIOR TÁNC
(TÓTH KRISZTINA APOLLÓNIA: 06-70-7756425)

SZERDA
DELELŐTT ISKOLAI TORNAÓRAK
17.30 GYÓGYTORNA ÉS
18.30 NŐI TORNA BERNÁTH ERZSÓKNÁL
19.00 KÓRUSPRÓBA

CSÜTÖRTÖK
17.00 „NAPRAFORGÓ” NYUGODJAS KLUB
(BANKÓ ANNE: 201625-36-11)

PÉNTEK
8.30 PILATES
(HOLLANDY ANIKÓ: 701516-70-66)
9.45 ZENEBŐLCSI
(FÜZEVÁ: 201221-65-67)
11.00 SENIOR TÁNC
17.30 TORNA BERNÁTH ERZSÓKNÁL
18.30 TARSASJATEK KLUB BERNÁTH ERZSÓKNÁL

PERBÁL FŐ ÚT 24. KOZHAZPERBAL@GMAIL.COM • 06 30 205 6277

A KÖNYVTÁR HÍREI

ÚJ KÖNYVEK ÉRKEZTEK...

Szeptemberben megérkeztek a legújabb könyvek a könyvtárba, köztük az „Egy ropi naplója” sorozat részei és Szabó Magda műveiből.

Újraindulnak a „könyvtári szombatok”

Szeptember 22-én

a Magyar Népmese Napja alkalmából

Farkas L. Rozália tanár, népi játszótárs

foglalkozásvezető, meseíró, a népmesékkel történő nevelés és oktatás képviselője volt a könyvtár vendége.

Ezzel az alkalommal újraindultak az úgynevezett „könyvtári szombatok”.

A tervek szerint ismét havi egy hétvégén, jellemzően szombat délelőtti programokkal, kölcsönzési lehetőséggel várják az érdeklődőket a könyvtárba a szervezők.

A KÖNYVTÁR ÚJ NYITVATARTÁSA

K E D D

11.00-14.00 Havasiné Szalai Mónika

14.00-18.00 Kúti Mária

S Z E R D A

11.00-14.00 Havasiné Szalai Mónika

14.00-17.00 Kúti Mária

C S Ü T Ö R T Ö K

12.00-14.00 Havasiné Szalai Mónika

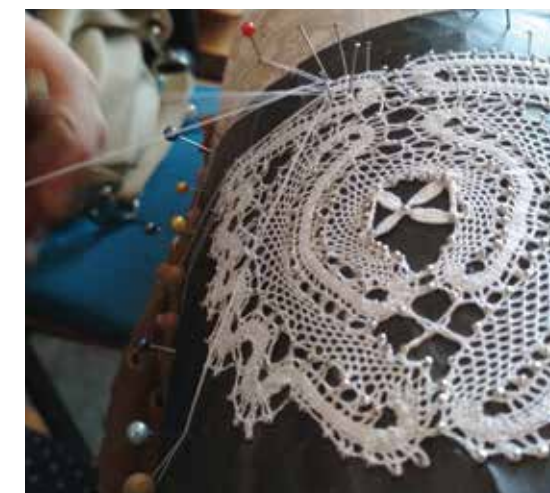
14.00-18.00 Kúti Mária

HAVONTA EGY „KÖNYVTÁRI SZOMBAT”

A KÖZÖSSÉGI HÁZ HÍREI

„Ö r ö m c s i p k é z é s”
a K ö z ö s s é g i H á z b a n

Másfél éve kérdezett meg *Sebestyénné Tankovits Anita*, hogy nincs-e kedvem csatlakozni csipkeverést tanulni tőle- *Dobrovitz Rita*, falunk ügyes kezű hímző, horgoló, kézműves kozmetikusa megkereste addigra őt, hogy adja át neki tudását- én pedig örömmel csatlakoztam. *Anita* örömmel és lelkesen adta át nekünk a tudást, amit a Hagyományok Házában kapott. Időközben bővültünk két számbéki taggal, és a tanításunkat *Bolláné Balla Gyöngyi* vette át. Engem olyannyira „megfertőzött” ez a „véletlenül élelem pottyant” technika, hogy támogatást pályáztam az NKA-nál, és egy ékszer kollekciót terveztem vele. Az vonz benne leginkább, hogy tervezhető a forma és a minta, emellett a finom áttörtsége ellenére alaktartó- térbe fordítható, nekem egy végtelen lehetőségeket rejtő tárházat jelent. Később, most nyáron adódott egy lehetőség, és hatalmas installációt készítettem, szintén ezzel a technikával- hajókötéltől, melynek elkészítésében *Anita* segítségét kértem. Idén kedd délutánonként gyűlünk össze, együtt vagyunk, és mindenki készíti a maga csipkéjét- tanítjuk is egymást, és beszélgetünk. Mindegyikünket más fog meg és más érdekel benne. *Rita* egy „végtelen hosszú” függöny aljat készít el- a híres *gömöri mintával*.

Számomra beláthatatlan az a szorgalom, amivel készíti. *Anita* szintén egy *Gömöri mintán* dolgozik éppen- lenyűgöz a kitarásuk és szorgalmuk, amivel egy lakástextil felé nyúlnak. *Gyöngyi néni* hatalmas lelkesedéssel és tudás éhséggel veti bele magát az új „tudományba”, és rettenetesen ügyes „diák”- közben pedig sugárzik az életerő belőle. Azt hiszem az a közös mindannyiunkban, hogy ez számunkra egy kikapcsoló, nyugtató, regeneráló tevékenység- és szeretjük, hogy mindez összeköt bennünket- a közös alkotással pedig kisimulunk, erősödünk. Azért is biztos, hogy ez egy pozitív pont a hétköznapi nyüzsgésében, mert két számbéki taggal is gyarapodtunk. Emellett *Anita* a tavalyi *Kalász táborban* toborzott két ifjú tanítványt, és idén háromra bővült az ifjúsági kör.

Vannak Európában olyan térségek, országok ahol a mai napig fiatalok nagy számban tanulják ezt a technikát, és pályázatok útján, tanítással stb. gondozzák a vert csipke technika továbbvitelét, mert látják azt a kincset benne, amit magában rejt. Váljunk – legalább egy kicsit– mi is egy ilyen térséggé!

Fejér-Székely Anna

Az Európai Egészségügyi Menedzsment Társaság (EHMA) konferenciája Budapesten. A magyar standot Fejér-Székely Anna tervezte és készítette hajókötéltől, csipkeverés technikával.

Szeretsz csipkét kötni, horgolni, varrni, verni?
Akkor köztünk a helyed!

Gyere, ha van egy jó mintád, klassz fonalad, vagy jó ötleted!
Gyere, ha tudod a technikát, gyere, ha még csak ismerkedsz vele!

Csatlakozz az „Örömcspikézókhöz”!

Minden kedden délután 14 órától!

a Községi Ház Kisterniében vár egy lelkes csapat!

MUNKÁS KEZEK

Parlagfű és más közellenségek

Nyár közepén, bejelentés alapján parlagfű irtást kellett végeznünk - de hiába mentünk, mert a területen, amit lekaszáltunk, nem volt parlagfű. Igaz, hogy mellette és körülötte sűrűn tenyészett, de nekünk alig sikerült találkozunk vele. A munkát elvégeztük és a pár tő parlagfű mellett szép számmal volt más, szintén allergén növényfaj, tehát nem volt hiába a tevékenységünk.

Ugyanakkor naponta találkozunk sok olyan növényvel, ami sajnos mindenfelé tenyészik, és ha egészségügyi gondot nem is okoz, de egyéb problémákat igen. Ilyen a bálványfa, a zöld juhar, az ezüstfa (néhol olajfának nevezik), a kanadai aranyvessző, a japán keserűfű - és sorolhatnánk. Ezek a növények gyorsan és agresszívan terjednek, sok esetben alig kiirthatóak, vagy legalábbis nagy erőfeszítések árán. A hazai növényflórától idegen fajok és mint özöngyomot, sok esetben irtani kell őket. Ugyanakkor hiába tisztítjuk meg a közterületeket (aki a saját kertjét - földjét akarja megtisztítani, az is hiába dolgozik vele) - a gondozatlan telkekről vagy földekről a növények újra meg újra visszaterjednek.

MADÁRVILÁG

ITT VAN AZ ŐSZ

Megváltoznak a fények, más illatot hoz a szél és észrevétlen megcsendesedik a táj ilyenkor, a nyár végét hirdetve. Aki jár a természetben, minduntalan a változás jeleivel találkozik, pedig még nem kezdtek elváltozni a fák levelei és az igazi ősz éppen csak közelít.

Költöző madaraink egy része, az őst be sem várva, már júliusban megkezdte vonulását, de lassan a többiek is útra kelnek - fajtól függően más-más módot választva az utazásra. A télen is nálunk maradók olyan fajok, amelyek a zord időjárási körülményeket is bírják és találnak táplálékot is. Sokszor csapatokat alkotnak, vélhetően a ragadozó madarak elleni védekezésül, így gyakran látni együtt a zöldikéket, csízeket és tengelicéket, vagy a szén- és kékcincéket, a balkáni gerlék csoportjait.

Az utazó madaraknak sok érdekes megfigyelést közzé lehetek. Gyakran sétálok fülelve jellegzetes hangjukra a bokrok mélyén eleséget kereső füzikéknek, posztátnak, ahogyan egymást hívogadják halk füttyentésekkel vagy az éjszakai égbolt felől hallatszó magas „szí” hangot adó énekes rigókra, az örökzöldek rejtekében keresgélő királykák éles füttyeire, vagy az ökörszem cserregésére. Izgalmas időszak ez, a szinte szomorúan kiüresedett és elcsendesedett tájban: sok madarat ugyanis, csak télen figyelhetünk meg. Tavaly télen, a kápolna romnál találkoztam nagy örgébiccsel és ugyanott, a földön álldogáló gatyásölyvvel.

A tél közeledtével együtt pedig elindul a madáretetés időszaka, amikor az etető környékén egészen közelről figyelhetjük majd az eleségre gyülekező énekes madarainkat - és a nagy nyüzsgés odavonzotta ragadozókat: ne felejtjük el, hogy ez is a természet rendjéhez tartozik. Ha etetni szeretnénk a tollas jószágokat, soha ne feledkezzünk el arról, hogy különösen akkor ha kemény a tél, azután, hogy az etetést elkezdtük, ne hagyjuk abba! Csak akkor kezdjük el az etetőre szoktatni a madarakat, ha tudjuk, hogy egész télen, folyamatosan tudjuk etetni őket. Ez az időszak még messze van: az első huzamos ideig tartó fagyok beálltáig a madarak találnak maguknak eleséget a mi segítségünk nélkül is.

Koós Kolos

Kaszáló trükkökben

Többen kérdezték tőlem, hogy minek használok olyan védőfelszerelést, amit a motoros kaszához viselni szoktam.

A válasz a munkakörülményekben rejlik. Mi olyan helyeken kaszálok, ahol ennek az eszköznek a használata komoly kockázattal jár. A kaszolásnak is vannak fokozatai: az észrevétlenül damil alá kerülő ürülék, vagy állati tetem okozta szennyeződés, a kaszolásnak egy magasabb kategóriája, mint ami a kertben megeshet. A testi sérüléseknek is tág tárháza kínálkozik a közterületeken. A kavics, a damiltól megpörgetve, fájdalmas ütést tud mérni a sípcsontra, fülcimpára vagy az ember kézfejére - ha nem egyenesen a szemére, ahol sokkal nagyobb bajt is okozhat a fájdalomnál. A meg gondolatlan emberek által eldobált üvegek ha a damillal eltaláljuk őket, úgy robbannak szét, hogy az arcvédő pajzsot is képesek átszakítani. A por, ami a vakondtúrásokból verődik föl, ha szemüveget nem viselünk, az álarcon is átjutva a szemünkbe kerül. A védőfelszerelés sosem tökéletes - de így is nagy segítség.

A KÖZÖSSÉGI HÁZ HÍREI

I. Budakörnyéki Sörfesztivál

Hagyományteremtő céllal rendezték meg szeptember 22-én Budakeszi Fő téri parkjában az I. Budakörnyéki Sörfesztivált, melyen több német testvértelepülés is részt vett.

A Budakörnyéki Önkormányzati Társulás szervezésében megvalósuló kulturális és gasztronómiai fesztiválon bemutatkozott a Társulást alkotó tizenkét település - köztük Perbál is. Településünk régi tárgyakon és tablókon keresztül mutatta be a helyi hagyományokat, szokásokat; süteményekkel idézte meg a múlt ízeit. A rendezvény nagyszínpadán fellépett - Perbált képviselve - a Tücsök citerazenekar és a Schwab 'n' Roses. A programra látogatókat sör- és ételkülönlegességek, valamint kulturális- és gyerekprogramok várták; este pedig a zsámbéki gyökerű Aurevoir zenekar, majd a Budapest Bár adott koncertet.

QLR
JEWELLERY

Petre Lilla Rozália

06-30-2010-489
lillapetre@t-online.hu

 Kerékpárbolt és szervíz
Tekező

KERÉKPÁROK

új, használt, ELEKTROMOS

KIEGÉSZÍTŐK

gyerekülés, sisak, lámpa, csomagtartó, lakat, táskák

ALKATRÉSZEK

gumi, váltó, fék, nyereg

SZERVIZ

javítás, karbantartás, centírozás

NYITVA TARTÁS**Kedd-Péntek 10:00-19:00****Szombat 8:00-13:00**Zsámbék, Petőfi -Honvéd u. sarok
(Bellis Virág mellett)

Tel.: 06 20 9311 435

teker.kerekpargmail.com

TULIPANKA
VIRÁGMŰHELY
Perbál, Kossuth utca 10.
Mindenünk a virág

Virágot adni meglepetés. A meglepetés kaland.

Hauck Ágota

Rendelés: TEL: 70/3950447
f [Tulipánok Virágműhelye](#)

NYITVA TARTÁS
H, CS: 12.00 - 17.00
K, SZ, P: 9.00 - 17.00
SZO: 9.00 - 12.00

Az új előző díj megrendelés, adás és a díj felvételét megelőzően a díj megrendeléséről értesítjük a díj megrendelőt.

reisner

Chardonnay
Zöld Veltelini
Királyleányka
Sauvignon Blanc
Kékfrankos rozé
Cabernet Sauvignon

www.reisner.hu

pince@reisner.hu • +3670 369 2473 • 2093 Badajeny, Fő u. 11.

A KÖZÖSSÉGI HÁZ HÍREI

„ITTHON VAGY PERBÁLON”
HÁZI PÁLINKA ÉS SÜTEMÉNY MUSTRA

Hagyománnyá vált, hogy a *Patakok Életmód Egyesület* által szervezett pálinka- és sütemény-mustrához kapcsolódóan egy-egy művészt vagy alkotó csoport munkáit mutatjuk be. Fotókat, szötteseket, kézi munkákat láttunk már az elmúlt években. Idén a kiállítási anyag a községben élő gyerekek és felnőttek keze munkáját dicsérte. A Községi ház falait az általuk összeállított puzzle képekkel díszítettük, amelyek elkészítése sok időt, találmányt és kitalálást igényelt. A különböző témájú és nagyságú, kartonra kasírozott vagy keretezett munkák elnyerték a vendégek elismerését.

Idén is szép számmal érkeztek a versenyre készített sütemények és pálinkák, melyeket az öttagú zsűri több szempontból is megvizsgált. Amíg ők dolgoztak, addig a *budajenyi Ringlein táncgyűttes* és a *Schwab 'n' Roses zenekar* szórakoztatta a népes érdeklődők csapatát. Közben *Harencsár László meséirő, mesemondó* három rövid története kötötte le a vendégek figyelmét.

A zsűrizés befejezése után a közönség is szavazhatott, megkóstolhatta a finomabbnál finomabb süteményeket, és megízlelhette az idei pálinka kínálatot.

A bíráló bizottság elnöke, *Nyúlne Dr. Pübra Beáta*, a *Nyakas Pincészet főborásza* ismertette az értékelés eredményét és kiosztotta a zsűri és a közönség díjazottjainak az ajándékokat. Pálinka kategóriában a zsűri I. helyezését és a közönségdíjat is *id. Kun László sárgabarack pálinkája* kapta. Az édes sütemény I. helyezette *Cseszneki Irén*, a közönségdíjas *Bordez Sophie* lett. A sós sütemény kategória I. díját *Erdős Hermína*, közönség díját *Köllő Eszter* kapta. **Gratulálunk a nyerteseknek!**

Csusszantak a lábak, pörögtek a szoknyák, a *Schwab'n Roses zenekar* húzta a talpalávalót este nyolcig, majd a csapat elindult a *Kálvária dombra*, ahol késő estig folytatódott a beszélgetés, nótázás, a megmaradt pálinka melegével a máglyatűz fényénél a zene ütemére.

Patakok Életmód Egyesület

PP
Perbál-Petrol Kft.

Benzinkút!

Telefon:
06-26 631-229 06-30 211-1700

Kínálatunkból:
Esz 95-ös benzin, gázolaj,
cégeknek üzemanyag ügyfélkártya-program,
kenőanyagok, gázpalack, üdítő, jégkrém, édesség

nyitva tartás:
H-P: 06.00 - 18.00
SZO: 07.00 - 16.00
KEDVEZŐ

Címünk: 2074 Perbál, Ipari Park 4. (Zimbo mellett)

EGÉSZ-SÉG SOROZAT 2.

Lehet kütyük nélkül élni?

Sári Györgyi, a Kis-forrás Német Nemzetiségi Általános Iskola iskolapszichológusának cikke

A 21. században szinte elképzelhetetlen, hogy akár egy pillanatra is letegyük az okos eszközünket. Ennek több oka lehet, egyrészt megköveteli a munkánk, valamint ezen keresztül tartjuk a kapcsolatot a távol élő rokonainkkal, ismerőseinkkel. A technika fejlődésével egyre több lehetőség tárul elénk, újabb és újabb okos eszközök, bővíthető internetsomagok... Azonban a miénk felnötteké a döntés és a felelősség, hogy milyen szokásrendszert adunk át a gyerekeinknek.

A címben szereplő kérdés a legtöbb embert foglalkoztatja, de létezik-e egyértelmű magyarázat? A munkám során több szülőtlől hallom ezeket a gondolatokat és arról is beszélgetek velük, hogy a mindennapjaikban számos szülő-gyermek konfliktus forrása a kütyük használata. Biztosan mindenkinek van legalább egy példája erre, amit a saját életében tapasztalt vagy a közvetlen környezetében élőkénél. Ezekből néhányat megosztanék: „nem tudom rávenni, hogy időben kapcsolja ki a gépet”, „dühös leszek, ha a lejárt játékidő után kérem, hogy kapcsolja ki...”, „órákat képes telefonozni”, „veszekedni kell vele, hogy álljon fel a géptől”. Gondolom ehhez hasonló mondatok csengenek az Önök fülében is. Az okostelefon, tabletés, számítógép használat a mai fiatalok mindennapjaiban jelen van, felkeléskor, iskola után, este, amikor csak lehetőségük van rá. A kérdés, hogy engedjük-e a gyerekeknek a kütyük használatát vagy tiltsuk meg? Milyen szabályokat tudunk bevezetni az okos dolgok használatára vonatkozóan, ami mellett egészséges marad a gyerekek? Ezekre és az ehhez hasonló kérdésekre szeretnék átfogóbb választ adni.

A témában kutató szakemberek szerint a szülők viszonyulása az okos eszközökhöz határozza meg, hogy gyerekekük, mikor és mire kezd el használni azt. A *Mindset Pszichológia lapja* szerint az *Amerikai Gyermekgyógyászati Akadémia* összeállított egy listát szülőknél, mely szerint:

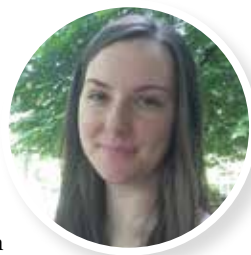
- 18 hónapnál fiatalabb gyermekek kerüljék a képernyőt,
- 18-24 hónap közötti gyermeknek a szülő válasszon műsort és közösen nézzék meg,
- 2-5 éves kor között a képernyő előtt töltött idő maximum 1 óra legyen,
- 6 éves kortól a szülő állítsa fel az időkorlátot, ami ne haladja meg a napi két órát.

Szülőként érdemes ezeket a tudományos eredményeken alapuló javaslatokat figyelembe venni és eszerint bevezetni gyerekekük életébe az okos eszközök használatát, megelőzve azok káros hatását. Ezek után nézzünk meg több erre vonatkozó tanulmány összefoglaló eredményeit, mely szerint a korai vagy túlzott használata a kütyüknek számos veszélyt rejt magában.

- **mozgás hiánya:** a mozgás elhanyagolása, passzivitás. Ezáltal az elhízás kockázata is magasabb.
- **alvás:** a túlzásba vitt eszközhasználat kihat az alvás mennyiségére és minőségére is.
- **tanulmányi eredmény romlása:** az eszközön való barangolás, folytonos üzenet váltás elvonhatja a figyelmét a tanulni valóról, ami koncentráció romlásához vezethet.
- **virtuális világ:** online, fiktív világhoz való ragaszkodás, ami a valóságban nem létezik. Azzal a veszéllyel járhat, hogy elveszíti a valódi dolgok iránti való érdeklődését.
- **narcizmus:** ön maga áll a középpontban, melyet a nagyfokú közösségi média használat eredményez, empátia hiánya felerősödik.

Összegyűjtöttem néhány tippet ahhoz, hogyan viszonyuljanak Önök a kütyük használatához. A fókuszban a segítségnyújtás legyen az eszközök helyes használatához, mintsem a tiltás.

1. Barátkozzunk meg a hellyel

Fogadjuk el, hogy a technika fejlődésével egyre újabb lehetőségek tárulnak a gyerekek elé, a félelmet keltő érzések helyett, inkább segítsük őket az egészséges szokás kialakításában.

2. Tájékozódjunk és tájékoztassunk

Mutassuk meg a hasznos oldalát a kütyüknek pl. videohívás, tanulást segítő applikációk stb. Beszéljünk velük arról, mire tudják használni, valamint arról milyen hátrányai vannak a túlzott használatnak. Hívjuk fel a figyelmét személyes adatainak a védelmére. Ezeket a beszélgetéseket alakítsuk a gyerek életkorához.

3. Alvásidő

A kütyük használata ne vegyen el az alvás időből. Figyeljünk arra, hogy lefekvés előtt egy órával iktassuk ki a képernyő előtti tevékenység bármelyik formáját pl. tv, tablet. Ezzel elkerülve az agyban végbemenő adrenalintermelést, ami izgatottságot eredményez. Az éjszaka legyen a pihenésé, hangolódjunk rá mi is!

4. Szülői kontroll

Kísérjék figyelemmel gyerekekük milyen oldalakat látogat, ha szükséges a veszélyes tartalmakat blokkolják. Vigyázzunk a nyomozással, mert a kamaszoknál ellentétes eredményt hoz, mint a kicsiknél. Magunkra haragíthatjuk a kamasz gyerekeinket, ehelyett inkább nyitott, őszinte beszélgetéseket kezdeményezzünk velük.

Beszéljünk az interneten történő tiszteletudó magatartásról. Ha zaklatják vagy lát erre vonatkozó tartalmakat, merjen szólni!

5. Offline napok

Legyenek olyan napjaink, amikor nem használjuk a kütyüt, ez legyen érvényes a család minden tagjára. Így könnyebben meg tudjuk élni a jelen pillanatát és minőségi időt tudunk a gyerekekkel tölteni.

6. Jó példa

Mutassunk példát gyerekeknek! A felnőttek többségére is jellemző, hogy sok időt tölt az okos telefon nyomkodásával, ezért van szükség az előbbi pontban említett offline módra, valamint a saját életünkben felállított szabályok követésére. Ne csak a gyerektől várjuk el a szabályok betartását, saját magunk is gyakoroljuk azt.

Záró gondolatként a figyelmükbe ajánlok egy oldalt, ami bővebben ír a médiapedagógiáról szülőknél és gyerekeknek egyaránt. Legyen tájékozott a gyereke médiaszokásaival kapcsolatban is.

Az oldal elérhetősége: www.televele.hu

BEMUTATKOZIK

MAGYAR MÁLTAI SZERETETSZOLGÁLAT GONDVISELÉS HÁZA PÁTY

SZOCIÁLIS ALAPSZOLGÁLTATÁSOKAT NYÚJTÓ INTEGRÁLT INTÉZMÉNY CSALÁD ÉS GYERMEKJÓLÉTI SZOLGÁLATA

Perbálon 20 éve a Magyar Máltai Szeretetszolgálat Pátyi Gondviselés Házának Család és Gyermekjóléti Szolgálatát látja el az ilyen jellegű, törvényileg kötelezően előírt alapfeladatokat. Kátayné Gáti Melinda szakmai vezetővel és Ivácson Tímea perbáli családsegítővel beszélgettünk.

A Szolgálat figyelemmel kíséri a településen élő személyek, családok, gyermekek szociális helyzetét, segítséget nyújt a felmerülő problémák megoldásában.

Önkéntes megkeresés vagy beérkező jelzés után is történhet a segítségnyújtás. Gyermeket érintő esetekben - a törvény értelmében - a szolgálatnak kötelessége eljárni az ügyben.

A családsegítővel való együttműködés alapvetően önkéntes. Gyermekveszélyeztetettség esetén, szülői együttműködés hiányában a szolgálatnak kötelessége a járasközpont szakembereinek bevonásával hatósági intézkedést kezdeményezni.

A család és gyermekjóléti szolgálat feladata a veszélyeztetettséget észlelő és jelzőrendszer szervezése, összehangolása és működtetése. Az észlelő és jelzőrendszer működtetésének célja, hogy a problémák időben felismerhetőek legyenek, majd mihamarabb enyhüljenek, illetve megoldódjanak.

Minden, a gyermek sorsát érintő, gyermekkel kapcsolatban lévő intézmény - mint például védőnői szolgálat, bölcsőde, családi bölcsőde, óvoda, iskola, civil szervezetek, rendőrség, bíróság, gyámhatóság - tagja ennek a jelzőrendszernek.

„Sok esetben egy egyszeri találkozás során fel lehet mérni, hogy mi az adott probléma, melynek mentén a segítő folyamat zajlani fog. Vannak olyan esetek, amelyekre egy hosszabb folyamat során lehet megoldásokat találni. Ahogy halad előre a segítő munka, úgy alakul ki a bizalom és az ügyfél maga hoz be más problémákat is ebbe a folyamatba - a 'kiinduló problémán' túl. Az igazi belső tartalma a munkánknak az, amikor a szülő valóban elhiszi, hogy értjük és nem ellenük vagyunk. - mondja el Kátayné Gáti Melinda.

„Fontos hangsúlyozni újból és újból: mi nem vagyunk hatóság. Éppen azért jöttek létre annak idején a gyermekjóléti szolgálatok, hogy a családok nehézségeit időben segítsenek megoldani, annak érdekében, hogy a gyermekek a vérszerinti családjukban nevelkedhessenek. Nekünk minden esetben a gyermek érdekét kell szem előtt tartani és képviselni. Természetesen - éppen ezért - a munkánk során együttműködésre van szükségünk a szülők részéről, hiszen a gyermeket önmagában gondozni nem lehet. Kiemelten fontos, hogy a szülővel sikerüljön eljutni egy olyan minőségű kapcsolatra, amelyben minket már nem csupán egy külső beavatkozó rendszer részeként látnak, hanem valóban segítőként tekintenek ránk” - teszi hozzá Ivácson Tímea.

„Szolgálatunk az elmúlt évekhez hasonlóan, idén is szervezett nyári napközis tábort az ellátási településeken élő rászoruló gyermekek számára. A táborozás költségeit a Magyar Máltai Szeretetszolgálat mellett a perbáli önkormányzat finanszírozta. A táboroztatással lehetőséget teremtünk arra, hogy a szociálisan hátrányos helyzetű gyermekek kikapcsolódhassanak, a szabad idejüket hasznosan töltsék el, és olyan élményeket, tapasztalatokat szerezhessenek a napközis tábor programjai során, melyre családi körülményeik miatt egyébként nincs lehetőségük. A gyermekek mellett a szülőknek is segítséget jelent a napközis tábor lehetősége. A dolgozó szülők esetében - főleg, ha egyszülős családról van szó - a nyári szünet alatt nehéz megoldani a gyermekek felügyeletét, így jelentős segítséget jelent, hogy a napközis tábor ideje alatt megoldott a gyermekek napi felügyelete, étkeztetése” - mondja el Kátayné Gáti Melinda.

A Szolgálat mindemellett nagy hangsúlyt fektet az adománygyűjtésre, adománykövetítésre a rászoruló családok számára. Minden év decemberében megszervezik az „Adni örömi!” Karácsonyi adománygyűjtést, melynek keretében a Szolgálat a kijelölt Spar áruházban tartós élelmiszert, édességet és tisztítószert gyűjt a rászoruló családok számára. Az így összegyűjtött adományból egységes csomagot állítanak össze, melyeket még Karácsony előtt személyesen juttatnak el az érintett családokhoz.

A Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat szolgáltatásainak elemei

- Általános gyermekjóléti szolgáltatás körében gyermeki jogokról, valamint a gyermek fejlődését biztosító támogatásokról, ellátásokról való tájékoztatás, az ezekhez való hozzájutás megszervezése
- Szociális információs szolgáltatás nyújtása, mely az ügyfél tájékoztatásán túl, az ügyintézésekkel kapcsolatos teendőkből ad professzionális segítséget
- Családtervezési, pszichológiai, jogi, mentális, gyógypedagógiai és nevelési tanácsadáshoz való hozzájutás megszervezése
- Válsághelyzetben lévő várandós anya támogatása, segítése
- Válsághelyzetben lévő család támogatása, segítése
- Szabadidős programok szervezése, közvetítése

- Segítségnyújtás hivatalos ügyek intézésében, nyomtatványok kitöltésében, beadásában
- Családi konfliktusok megoldásának elősegítése, különösen válás, gyermekelhelyezés és kapcsolattartási ügyekben
- Felkészítésre környezettanulmányokat, javaslatokat, szakmai véleményeket készíteni
- Foglalkoztatással kapcsolatos segítségnyújtás, kapcsolattartás a Munkaügyi Központtal
- Adományokat gyűjtése és szétosztása a rászoruló családok között
- Nyári gyermek tábor szervezése a szolgálattal kapcsolatban álló hátrányos helyzetű és veszélyeztetett gyermekek számára

VESZÉLYEZTETTSÉG: minden olyan - a gyermek vagy más személy által tanúsított magatartás, mulasztás, vagy körülmény következtében kialakult állapot, amely a gyermek testi, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődését gátolja vagy akadályozza. Ide tartozik a szülői együttműködés hiánya is. KIEMELTEN SÜLYOS PROBLÉMÁK LEHETNEK:

- éhezés, nem megfelelő táplálkozás
- fizikai bántalmazás
- pszichés bántalmazás
- szexuális zaklatás
- felügyelet nélkül hagyott gyermek
- elhanyagolás, gondozatlanság
- alkoholizáló, drogfogyasztó gyermek
- hajléktalanság, nem megfelelő lakáskörülmények

VESZÉLYEZTETTSÉG TÉNYEZŐI: Anyagi, erkölcsi, egészségügyi, nevelési, a gyermek önmagát veszélyeztető magatartása. Alapvető fizikai és/vagy lelki szükségletek elhanyagolása és/vagy a gyermek bántalmazása

FORMÁI LEHETNEK: érzelmi, fizikai, értelmi, szexuális elhanyagolás és/vagy bántalmazás

Perbálon a család- és gyermekjóléti szolgáltatást Ivácson Tímea családsegítő látja el. Fogadóóra: Hétfőnként 14-16 óra között a Közösségi Házban.

„Szeretem látni, ahogyan valami felépül vagy megújul
– ez motivál a munkám során”

BEMUTATKOZIK GÖDÖR ISTVÁN

A GRANTICON KFT. ÜGYVEZETŐJE

GÖDÖR ISTVÁN 2006 ÓTA DOLGOZIK PERBÁLON. PÁLYÁZATI PROJEKT-MENEDZSERKÉNT SZÁMOS SIKERES, TELEPÜLÉSÜNK ARCULATÁT ÉS FEJLŐDÉSÉT MEGHATÁROZÓ PÁLYÁZAT FŐLÖTT „BÁBÁSKODOTT”. AZ ÉVEK SORÁN KÖZREMŰKÖDÖTT – TÖBBEK KÖZT – AZ ÓVODA MEGÚJÍTÁSÁBAN, A „FŐ TÉR PROJEKTEKBE”, VALAMINT A SPORTPÁLYA ÉS KÖRNYÉKÉNEK REKONSTRUKCIÓJÁBAN. „SZERETEM LÁTNI, AHOGYAN VALAMI FELÉPÜL VAGY MEGÚJUL – EZ MOTIVÁL A MUNKÁM SORÁN” – MONDJA EL ISTVÁN, AKIVEL A PÁLYÁZATOKON TÚL ÉLETÚTJÁRÓL, CSALÁDJÁRÓL ÉS SZAKMAI MÚLTJÁRÓL IS BESZÉLTÜNK.

„Dunaszentgyörgyi gyökereim vannak – ez egy nagyjából akkora település mint Perbál, emiatt is érzem talán itt otthonos magamat. Gépészmérnöként végeztem *Kecskeméten*, majd – mivel nem volt lehetőségem ezen a területen elhelyezkedni - kereskedelmi állásokban kezdtem el dolgozni.

Huszonöt éves koromban lelki mélypontot éltem meg, majd néhány évvel később

Jézus szavára - „*Tartsatok tehát bűnbánatot, és térjete meg, hogy eltörlössenek a ti bűneitek*” (Apostolok cselekedetei 3. fejezet 19. vers) - egy nagy fordulóponthoz érkeztem az életben - keresztyénné lettem, megtértem. Ez minden szempontból megalapozta a jövőmet. A megtéréssel párhuzamosan éppen kereskedelmi igazgatói állásban voltam egy informatikai kisvállalatnál, ahol ekkor felmondtam és a *Közgazdasági Egyetemre* kezdtem járni másoddiplomára. Csak az egyetemmel foglalkoztam és elmondhatom, hogy életem egyik legboldogabb időszakom volt ez.

Az egyetem elvégzése után egy évig nem találtam munkát és ekkor egy barátom felvette: az ő könyvelő cégén belül foglalkozhatnék pályázati írással. Így az ő felkérésére pályázati ágazatot alakítottam ki és elindult egy két-három fős 'cég a cégben', aztán ez önálló céggé alakult. Ilyen értelemben 2003-ra vezethető vissza a jelenlegi szakmai gyökerem. Magyarország 2004-ben csatlakozott az Unióhoz, ekkor indultak az uniós pályázatok.

Rövidesen a cégem belül, ahol dolgoztam volt egy magánéleti válság és akkor úgy döntöttem, új munkahelyet keresek. A *Talentshez* kerültem – egy befektető csoporthoz -, itt szintén pályázati feladatokra kértek fel. Ekkor kerültem kapcsolatba *Perbállal*. A *Talents* ugyanis herceghalmi székhellyel és *zsámbéki-me-*

dencei érdekeltséggel elkezdett építkezni, én pedig a pályázatok révén, - az összes környékbeli önkormányzatot megkeresve - kapcsolatokat alakítottam ki. Jó volt az időzítés, ami nem az én érdemem, nem volt ebben tudatosság. Egyszerűen csak jókor voltam jó helyen. Mint említettem, ekkor indultak az Uniós pályázatok és az önkormányzatoknak nem volt még ezen a téren igazán tapasztalatuk. Volt ebben tehát egy kölcsönösség: az önkormányzatoknak szükségük volt

2009-ben a Fő tér ünnepélyes átadóján

rám, nekem pedig rájuk. Nagyon sok önkormányzattal dolgoztam és dolgozom jelenleg is a *Zsámbéki-medencében*. A *Talents* közben szép lassan lemorzsolódott, én azonban maradtam. A munkakapcsolataimban van egy nagyfokú bizalom a település, a polgármesterek részéről, amiért én hálás vagyok. A mérnöki és a közgazdasági végzettségem jól alátámasztják a munkámat. Mivel a *Perbálon* megvalósuló fejlesztések jelentős része valamilyen építkezés, így mindenképp jól jön a mérnöki szemléletem. Másrészt pénzügyi projektekről van szó, így szükséges, hogy gazdasági szemmel is átlássam ezeket.

István és gyermekei

Az elmúlt bő egy évtizedben meg-nöcsültem, öt kisgyermek édesapja vagyok. Ez egy megpróbáló időszak a számunkra, a család és a munka összhangját sem mindig könnyű jól alakítani.

A saját tapasztalataink nyomán a feleségemmel közösen bekapcsolódtunk a *Bibliai Házassággondozó Szolgálatba*, melynek révén segítséget nyújtunk más házaspároknak programok, 'csendes napok', különböző alkalmak szervezésével. Tizenkét éve dolgozom *Perbálon*. Az első nagyobb fejlesztés - melyben pályázati projektmenedzserként részt vettem -, a 'Fő tér 1.' beruházás volt. Ez a projekt nagy változást hozott a település életébe, hiszen nem csak a Posta előtti tér újult meg, hanem a Fő utca jelentős része is – meghatározva a település arculatát. Az évek folyamán közel harminc pályázatot adtunk be, ezekből közel húszat nyertünk meg. Ez nagyjából 1 milliárd Forintnyi beruházást jelent. Fontosnak tartom ezek közül kiemelni az óvoda korszerűsítését, bővítését, a *Fő utca megújítását* több lépcsőben, a *Polgármesteri Hivatal*, a *Közösségi Ház*, az *iskola épületének megújítását*, valamint a *sportpálya és környékének rekonstrukcióját*.

Jelenleg hat projektünk fut párhuzamosan. Többek között folyik a

'piac pályázat', amely a *Búcsú tér fejlesztésére* irányul. Emellett az *Egészségház építését* célzó pályázat szintén folyamatban van, valamint zajlik az *óvoda tetőcseréje, és melléképületének plusz funkcióval való ellátása*. Ezeken túl pedig jó reménységünk van a *Szabadság utca felújítására*.

A munkánk projektgenerálással, közös ötleteléssel kezdődik. Ha

megfelelő információ összegyűlik ahhoz, hogy ebből tényleg egy projekt legyen, akkor elkezdődik az igazi munka. Az igazi munka alatt itt azt értem, hogy az adott pályázat megismerése, végigolvasása, a jogszabályoknak való utánanézés, valamint a feltételek megértése. Ha pedig illeszkedik a projektötlet és a pályázat, akkor indulunk.

Ezt követi a megfelelő előkészítés, tervezések, árajánlatok bekérése – egyáltalán, hogy minden feltétel meglegyen a beadható pályázathoz. Tudni kell egyébként: formai okok miatt a pályázatoknak átlagosan 30%-át el szokták utasítani. Perbálnak eddig minden pályázatot befogadtak.

Ez volt tehát a klasszikus pályázati rész a projektnek; ezután várunk az elbírálásra. A következő fázis a kiviteli tervek elkészítése, a közbeszerzés lefolytatása, a vállalkozó kiválasztása, a kivitelezés – tehát maga a tevékenység. Ebben a folyamatban, mint pályázati projektmenedzser vagyok

jelen. A pályázatok megvalósítása alatt követem az elszámolásokat, majd záró beszámolót készítek. Végül pedig, még éveken keresztül a fenntartási jelentések megírása is az én feladatomban.

Projektektől függ, mennyi időt töltök Perbálon, de az utóbbi időben úgy alakult az élet, hogy minden szerdán itt vagyok.

István és felesége, Zita

Jelenleg a *Közösségi Ház szigetelésének zárásához közeledünk*; ennek készítem a záró dokumentációját. Az óvodánál – mint említettem - a tetőcsere és egy új helyiség kialakítása zajlik; ennek a dokumentációját is folyamatosan követem. Egyrészt tehát a papírmunka miatt kell itt lennem, de szükséges a projektek tervezésében és a megvalósításában is, hogy lássam a folyamatot. Ezt pedig nem lehet távolról. Szeretem látni, ahogyan valami felépül vagy megújul – ez motivál a munkám során. Örömmel tölt el, hogy a részese lehetek egy-egy beruházásnak; ennek az öröme túlmutat a munkám anyagi díjazásán.”

Tóth Anna

A hősökre emlékeztek Perbálon is

Október 6-án az aradi vértanúkra, valamint a 170 éves Magyar Honvédségre emlékezve koszorúzási megemlékezést rendeztek a perbáli hősi emlékműnél. Koszorút helyezett el: dr. Major Miklós, a járási hivatal vezetője, Varga László polgármester, valamint a honvédség képviselője.

Szabó Tamás

ASZTALOSMESTER
A PERBÁLABLAK TULAJDÓNSA

Üdvözlöm!

Engedje meg, hogy bemutassam cégemet és az ott készített termékeimet. A műhely szigorú gyártási szabályoknak megfelelően felszerelt üzem, mely lehetővé teszi olyan hőszigetelt nyílászárók gyártását, amelyek IV68 illetve IV78 mm rétegragasztott, két- vagy háromrétegű üvegszerkezettel készülhetnek. Természetesen rendelkeznek EMI minősítéssel, valamint TVB bizonyítvánnyal, ezért az itt készült ablakok és ajtók CE-jellel kerülnek forgalomba.

A mai szigorú hőszigetelési kritériumoknak megfelelő új ház építéséhez, illetve műemlék jellegű épületek felújításához ajánlom az általam készített két- és háromrétegű üvegezésű termékeimet.

Amennyiben többet szeretné tudni a termékeimről, kérem, keressen meg elérhetőségeim!

mobih 06 20 385-3187

műhelytelefon: 06 26 370-280

e-mail perbalablak@t-online.hu

műhelycím: 2074 PERBÁL, FŐ ÚT 70.

PERBÁLABLAK
www.perbalablak.hu

SÓTONYI
épületgépészet

Sótonyi György
telefon: 06-20-361-5146

Ingyenes helyszíni felméréssel, képzett szakemberekkel és ár-ajánlat készítéssel vállaljuk családi házak, lakások komplett épületgépészeti kivitelezését.

Igény esetén az építkezés, felújítás során szükséges megbízható és képzett szakemberek közreműködésével tudjuk a munkálatokat elvégezni.

GÁZSZERELÉS

VÍZSZERELÉS

FÜTÉSSZERELÉS

SAKTANÁCSADÁS

FELELŐS MŰSZAKI VEZETÉS

KONDEZÁCIÓS KAZÁN
VÍZ, SZERELÉS
GÁZ, SZERELÉS
FÜTÉS
S-GÉP
MOSDÓ
SÓTONYI
RADIÁTOR
PADLÓFÜTÉS
KAZÁNCSERE
KAZÁN
KAZÁN
PERBÁL
TERVEZTETÉS
SZALLVÍV
SZELLŐZÉS
FELELŐS
MŰSZAKI
VEZETÉS
FÜRDŐSZOBA
TIGÁZ
ÜGYINTÉZÉS
ÓDIPVILL
TRÁDÍCIÓ
FELÚJÍTÁS
LAKÁS
PONTOSSÁG
ENGEDÉLYEZTETÉS
MEGBÍZHATÓSÁG

Tigáz engedélyhez kötött tevékenységek végzése • rendszerek kiépítése
gázkészülék cseréje, bekötése • tervezetés

Lakások, család házak komplett szerelése, kivitelezése • fürdőszobák felújítása, átalakítása • csőtörés feltárása, javítása • hibaelhárítás • bojler és egyéb berendezések cseréje • szennyvízvezetékek kiépítése, javítása, cseréje

vegyes, gáz, egyéb kazáncsere • fűtési rendszerek korszerűsítése • új rendszerek kiépítése • kondenzációs gázkazán telepítése

megrendelt munka esetén vállaljuk a munkálatokhoz szükséges teljes anyagbeszerzést

info@sotonyigepeszet.hu

www.sotonyigepeszet.hu